

Regels omtrent het waarborgen van edelmetalen voorwerpen (Waarborgwet)

MEMORIE VAN TOELICHTING

(16-12-2016; internetconsultatieversie)

I. ALGEMEEN

1. Doel en aanleiding

Voor de meeste consumenten is het gehalte aan goud, zilver of platina in een bepaald voorwerp, zoals een sieraad, lastig te beoordelen. Om ervoor te zorgen dat een consument er op kan vertrouwen dat een voorwerp echt gemaakt is van een bepaald edelmetaal en dat dat edelmetaal een bepaald gehalte heeft, moeten deze producten in Nederland voorzien zijn van een keurteken afgegeven door een aangewezen keuringsinstantie. Een dergelijk keurteken (gehalteteken) waarborgt het aangegeven gehalte van het betreffende edelmetaal. Vandaar dat het gehele proces van gehalteonderzoek en het aanbrengen van een gehalteteken 'waarborgen' wordt genoemd. In Nederland zijn ruim 2000 ondernemers (juweliers, groothandelaren in edelmetaal en edelsmeden) die voorwerpen op de markt brengen die ze eerst moeten laten waarborgen. De waarborgverplichting is neergelegd in de Waarborgwet 1986. Namens de Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister) ziet Agentschap Telecom toe op de naleving ervan door ondernemers.

Met dit wetsvoorstel wordt een aantal inhoudelijke aanpassingen voorgesteld van de Waarborgwet 1986. Voorts wordt de wet in technische zin gemoderniseerd. Vanwege de grote omvang van de aanpassingen samenhangend met deze modernisering, is gekozen voor een wetsvoorstel dat voorziet in een nieuwe wet (de Waarborgwet) en niet voor een wijziging van de huidige Waarborgwet 1986. Dit wetsvoorstel strekt derhalve tot vervanging van de Waarborgwet 1986.

Er wordt een aantal inhoudelijke aanpassingen voorgesteld om de waarborgwetgeving beter toe te snijden op actuele inzichten, technische ontwikkelingen en (markt)omstandigheden. De belangrijkste inhoudelijke aanpassingen betreffen de introductie van maximumtarieven voor waarborginstellingen, de introductie van de eis dat een waarborginstelling geaccrediteerd dient te zijn, het uitbreiden van de technieken waarmee een merk of teken kan worden aangebracht en de introductie van de bevoegdheid voor toezichthouders om een bestuurlijke last onder dwangsom op te leggen. In het derde hoofdstuk van deze memorie van toelichting worden deze inhoudelijke wijzigingen toegelicht.

De technische wijzigingen ter actualisering van de Waarborgwet 1986 betreffen zaken als het aanbrengen van een meer logische structuur in de wet, het doorvoeren van een meer heldere verdeling van voorschriften over de wet en lagere regelgeving, het hanteren van meer hedendaags taalgebruik, het duidelijker toedelen van

bevoegdheden en verplichtingen, het schrappen van niet meer actuele bepalingen en een aanpassing van de bepalingen aan de begrippen en systematiek van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Voor zover nodig, zullen deze wijzigingen worden toegelicht in het artikelsgewijze deel van deze memorie van toelichting.

Voordat in het derde hoofdstuk de inhoudelijke wijzigingen worden toegelicht, worden voor de duidelijkheid in het tweede hoofdstuk van deze memorie van toelichting eerst de hoofdlijnen van het (huidige en toekomstige) waarborgsysteem toegelicht. Een indruk daarvan is nodig om de inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Waarborgwet 1986 te kunnen plaatsen. Voor een meer uitgebreide toelichting op de totstandkoming en achtergrond van de hoofdlijnen van het waarborgsysteem zij verwezen naar de parlementaire stukken met betrekking tot de Waarborgwet 1986 (Kamerstukken 19 372) en de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen daarvan, te weten de wijziging in verband met de toetreding van Nederland tot het Verdrag inzake onderzoek en stempeling van edelmetalen werken (Kamerstukken 22 530), de vervangende vaststelling van de Waarborgwet 1986 in verband met nagelaten notificatie (Kamerstukken 25 626), de wijziging betreffende het toezicht op de naleving (Kamerstukken 26 258) en de aanpassing aan de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kamerstukken 32 151).

Deze memorie van toelichting wordt gelet op artikel 6 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (hierna: Kaderwet) mede namens de Minister voor Wonen en Rijksdienst gegeven.

2. Hoofdlijnen van het huidige en toekomstige waarborgsysteem

In dit onderdeel worden de hoofdlijnen van het Nederlandse waarborgsysteem toegelicht. Deze hoofdlijnen keren terug in het onderhavige wetsvoorstel.

2.1 De verplichting tot waarborgen (hoofdstuk 2, § 2.1, wetsvoorstel)

Doel van het waarborgsysteem is het waarborgen van de eerlijke handel in edelmetalen voorwerpen en het beschermen van consumenten tegen bedrog. De prijs van dergelijke voorwerpen, zoals sieraden, is mede afhankelijk van de hoeveelheid en het gehalte goud, zilver of platina. Het (opgegeven) gehalte van een edelmetalen voorwerp is lastig te beoordelen. Daarom regelt de waarborgwetgeving dat voorwerpen van een gehaltemerk moeten zijn voorzien voordat ze op de markt komen. Bij het waarborgen wordt het edelmetalen voorwerp door een waarborginstelling onderzocht op het gehalte aan edelmetaal en wordt vervolgens het gehaltemerk aangebracht. Daarmee is het gehalte gewaarborgd door het gehaltemerk dat in of op het voorwerp is aangebracht.

Het Nederlandse waarborgsysteem verplicht ondernemers om platina, gouden of zilveren voorwerpen die in Nederland worden vervaardigd, ingevoerd of uit het bezit van anderen dan ondernemers in de handel worden gebracht te laten waarborgen, tenzij het voorwerp reeds beschikt over een geldend gehaltemerk. Het gaat er om dat edelmetalen voorwerpen die te koop worden aangeboden, gewaarborgd zijn. Het waarborgsysteem is dan ook van toepassing op al het aanbod bij verkooppunten, zowel in winkelpanden, veilinghuizen en pandhuizen als via internet (waaronder ook online veilingen).

De verplichting tot waarborgen geldt niet voor voorwerpen die al gewaarborgd zijn. Voor in het buitenland gewaarborgde voorwerpen is daarbij in de waarborgwetgeving voorzien in een bepaling van wederzijdse erkenning (huidige artikelen 5a en 5b, voorgesteld artikel 3).

Indien een edelmetalen voorwerp reeds is gewaarborgd, maar het gehaltemerk door verdere bewerking is beschadigd, dient het voorwerp opnieuw van een gehaltemerk te worden voorzien.

De verplichting tot waarborgen geldt niet voor palladium voorwerpen, omdat het gebruik van palladium voor edelmetalen voorwerpen dermate gering is dat de baten van verplichte waarborging niet zouden opwegen tegen de extra lasten en kosten ervan voor ondernemers en de consument (zie Kamerstukken II 2007/08, 31 578, nr. 3, p. 3-4). Op verzoek van een ondernemer, is een waarborginstelling wel verplicht om dergelijke voorwerpen te waarborgen.

Bij algemene maatregel van bestuur (amvb) kan worden geregeld beneden welke massa aan platina, goud of zilver een voorwerp niet hoeft te worden gewaarborgd. Om wetgevingstechnische redenen wordt voorgesteld de massagrenzen uitsluitend bij amvb te regelen en niet, zoals nu, gedeeltelijk bij wet (huidige artikel 5, tweede lid) en gedeeltelijk bij amvb. In de amvb zal de ondergrens voor de verschillende edelmetalen verschillend kunnen worden vastgesteld. Bij ministeriële regeling kunnen daarnaast, net als nu, categorieën van voorwerpen worden uitgezonderd van de waarborgverplichting (huidige artikel 6, voorgesteld artikel 2, derde lid).

2.2 De waarborginstellingen (hoofdstuk 2, § 2.2, wetsvoorstel)

De Minister wijst één of meerdere rechtspersonen aan die belast worden met het waarborgen. Dit systeem wijzigt niet in het wetsvoorstel. Een waarborginstelling kan worden aangewezen indien naar het oordeel van de Minister bij en door de betrokken rechtspersoon is verzekerd dat de rechtspersoon het waarborgen naar behoren en op deskundige en onafhankelijke wijze zal vervullen. Dit wil zeggen dat de betrokken rechtspersoon op adequate wijze de wettelijke taken kan verrichten. Of een rechtspersoon in staat is dat naar behoren te doen omvat onder andere de eis van een voldoende solide financiële basis en de aanwezigheid van de voor de taakuitvoering

benodigde fysieke middelen waaronder een adequate technische uitrusting. Anders dan nu wordt accreditatie verplicht gesteld om de rol van accreditatie als bewijsmiddel dat aan de wettelijke eisen wordt voldaan, te verduidelijken (zie verder paragraaf 3.1). De onafhankelijkheid van de besluitvorming moet verder blijken uit de statuten. De Minister beschikt over sturingsbevoegdheden jegens de waarborginstellingen in het kader van zijn ministeriële verantwoordelijkheid. Zo kan de Minister de aanwijzing weer intrekken indien de waarborginstelling daarom verzoekt of indien de waarborginstelling niet meer voldoet aan de wettelijke eisen voor aanwijzing. De Kaderwet is op waarborginstellingen van toepassing (met uitzondering van de vernietigingsbevoegdheid van artikel 22).

2.3 De merken (§ 2.3 wetsvoorstel)

Gehaltemerk

De gehalten waarop door een gehaltemerk wordt gewaarborgd, worden bij wet vastgelegd. De platina, gouden en zilveren voorwerpen die in voltooide staat worden aangeboden en waarvan naar het oordeel van een waarborginstelling het gehalte niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld zonder beschadiging van het desbetreffende voorwerp, worden, met inachtneming van een gehalten spelning van ten hoogste twintig duizendsten, gewaarborgd met anders vormgegeven gehaltemerken dan de gehaltemerken die worden gebruikt indien het gehalte exact kan worden vastgesteld. Voorts is bepaald dat de verschillende gehaltemerken bij ministeriële regeling worden vastgesteld.

Verantwoordelijkheidsteken

Het verantwoordelijkheidsteken wordt in de praktijk al gebruikt en dient ter vervanging van het in de Waarborgwet 1986 geregelde meesterteken en invoerteken. Het verantwoordelijkheidsteken is het merk van de ondernemer die het voorwerp heeft vervaardigd of bewerkt of van de ondernemer voor wie het voorwerp is bestemd. Het verantwoordelijkheidsteken vertoont de aanvangsletters van de naam van de betrokken ondernemer en een bijzonder, door hem gekozen onderscheidingsteken.

Andere merken

Behalve in een regeling over de gehaltemerken wordt ook voorzien in een regeling over andere merken die op verzoek van de aanbieder moeten worden aangebracht door de waarborginstelling. Het gaat dan om het merk van de waarborginstelling die de waarborging verricht. Ook het jaarlettermerk keert in het wetsvoorstel terug. Dit merk geeft aan in welk jaar het betreffende voorwerp is gewaarborgd. Tot slot is er het massa-aanduidende merk (in de huidige wet: gewichtsaanduidend merk). Dit merk

wordt aangebracht op voorwerpen die uit meerdere onderdelen bestaan en waarbij het aanbrengen van een gehaltemerk op elk van die onderdelen naar het oordeel van de betreffende waarborginstelling niet aangewezen is.

2.4 Het waarborgen (§2.4 wetsvoorstel)

Voorzien wordt in een aantal voorschriften over de praktische uitvoering van het waarborgen. Het gaat daarbij onder meer om de bepaling dat een voorwerp wordt gewaarborgd op het naastgelegen lagere wettelijke gehalte indien het voorwerp een gehalte aan platina, goud of zilver heeft dat niet exact gelijk is aan een wettelijk gehalte. Ook valt te denken aan de bepaling dat voor het waarborgen van dat voorwerp wordt uitgegaan van het aangetroffen laagste gehalte indien het gehalte van een bepaald edelmetaal niet in het hele voorwerp gelijk is, en aan de voorwaarden waaraan voorwerpen moeten voldoen om te worden toegelaten tot de gehalteproef (artikel 15, 16, eerste lid, 17, eerste lid, en 20, tweede lid, Waarborgwet 1986). Ook de meer technische bepalingen keren in dit wetsvoorstel terug, zoals bepalingen over het ontnemen van metaal aan het voorwerp zelf in plaats van het verlengstuk (artikel 17, tweede lid, Waarborgwet 1986), het waarborgen van samengevoegde voorwerpen (artikel 18 Waarborgwet 1986) en het doorsnijden (artikel 20, eerste en derde lid, Waarborgwet 1986). Het wetsvoorstel biedt net als artikel 4 van de Waarborgwet 1986 een grondslag voor het stellen van regels over het waarborgen van 'samengestelde voorwerpen'. Dat wil zeggen voorwerpen die uit verschillende edelmetalen bestaan of gedeeltelijk uit edelmetaal en gedeeltelijk uit een of meer andere stoffen.

2.5 Waarborging overeenkomstig het Verdrag inzake het onderzoek en de stempeling van edelmetalen werken (hoofdstuk 3 wetsvoorstel)

In het wetsvoorstel, is net als in de huidige Waarborgwet 1986, een aantal bepalingen opgenomen over de waarborging overeenkomstig het op 15 november 1972 te Wenen tot stand gekomen Verdrag inzake het onderzoek en de stempeling van edelmetalen werken (Trb. 1991, 16; hierna: het Verdrag). Doel van het verdragssysteem is te bewerkstelligen dat voorwerpen die overeenkomstig het Verdrag zijn gewaarborgd met het CCM-teken (Common Control Mark) zonder aanvullende controles of stempels worden erkend en geaccepteerd in staten die partij zijn bij het Verdrag. Indien een aanbieder daarom verzoekt, waarborgt de waarborginstelling edelmetalen voorwerpen overeenkomstig het Verdrag met het CCM-teken. Behalve platina, gouden en zilveren voorwerpen kunnen dat ook palladium voorwerpen zijn.

2.6 Verbodsbepalingen gericht tot ondernemers (hoofdstuk 4 wetsvoorstel)

De waarborgwetgeving voorziet in diverse verbodsbepalingen gericht tot ondernemers (hoofdstuk 4 wetsvoorstel, hoofdstuk IV Waarborgwet 1986). Edelmetalen voorwerpen

die vallen onder de waarborgverplichting mogen niet zonder het vereiste gehaltemerk in de verkoop worden gebracht. Een voorwerp dat op grond van het bepaalde bij of krachtens de Waarborgwet niet hoeft te worden gewaarborgd, mag niet als platina, goud of zilver in de verkoop worden gebracht indien het gehalte aan edelmetaal lager is dan het minimale gehalte waarop gewaarborgd kan worden. Verder mogen op platina, gouden of zilveren voorwerpen lijkende werken niet samen met (al dan niet gewaarborgde) edelmetalen voorwerpen worden aangeboden voor verkoop, tenzij ze op duidelijke wijze van elkaar zijn onderscheiden. Ten slotte mag een ander voorwerp dan een platina, gouden of zilveren voorwerp niet onder de aandacht van het publiek worden gebracht op een wijze die suggereert dat het gaat om een platina, gouden of zilveren voorwerpen, zoals een presentatie van dergelijke voorwerpen met gebruikmaking van de woorden edelmetaal, platina, goud of zilver.

2.7 Openbare verkopen en verkopen door pandhuizen (hoofdstuk 5 wetsvoorstel)

De waarborgwetgeving bevat een hoofdstuk met bepalingen over de verkoop van edelmetalen voorwerpen bij openbare verkopen. Voorgeschreven wordt dat onterecht niet gewaarborgde voorwerpen geen deel mogen uitmaken van een dergelijke verkoping en dat een openbare verkoping van tevoren dient te worden gemeld aan de toezichthouders.

2.8 Handhaving (hoofdstuk 6 wetsvoorstel)

In het wetsvoorstel keert zowel het huidige systeem van toezicht op de naleving terug als het systeem dat een geconstateerde overtreding van een verbodsbepaling een economisch delict in de zin van artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten is dat strafrechtelijk kan worden gehandhaafd.

Voor het toezicht op de naleving van de hoofdstukken IV en V van de Waarborgwet 1986 heeft de Minister ambtenaren met de functiebenamingen coördinerend/specialistisch inspecteur, senior inspecteur en inspecteur/medewerker toezicht van de afdeling Toezicht van Agentschap Telecom aangewezen (Besluit aanwijzing toezichthouders Metrologiewet en Waarborgwet 1986).

Het toezicht op de naleving zal in de meeste gevallen plaatsvinden bij verkooppunten van edelmetalen voorwerpen, zowel bij winkelpanden als bij verkooppunten op internet. Geregeld wordt dat de toezichthouders bevoegd zijn om, in aanvulling op de bevoegdheden van titel 5.2 van de Awb, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner en om een voorwerp door te snijden, indien de toezichthouder vermoedt dat een reeds in de handel aanwezig platina, gouden of zilveren voorwerp, in afwijking van wat de ondernemer aangeeft, met ijzer, koper, hars of enige andere stof is opgevuld of op bedekte wijze met soldeersel is overladen. Op het betreden van een woning zonder

toestemming van de bewoner door een toezichthouder is de Algemene wet op het binnentreden van toepassing.

Deze toezichthouders, namelijk de personen, werkzaam in de functie van inspecteur in dienst van het Agentschap Telecom, zijn ingevolge het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar Agentschap Telecom 2016 (Stcrt 2016, 2222) aangewezen als buitengewoon opsporingsambtenaar. Daarmee zijn de betreffende toezichthouders niet alleen als toezichthouders belast met het toezicht op de naleving van de verbodsbepalingen, maar ook als buitengewoon opsporingsambtenaren bevoegd tot het opsporen van strafbare feiten.

2.9 Informatie (hoofdstuk 7 wetsvoorstel)

De waarborgwetgeving bevat bepalingen over de verschaffing van informatie (zie ook de toelichting op de artikelen 41 en 42). Zo zijn de waarborginstellingen verplicht om aan toezichthouders de inlichtingen te verschaffen die redelijkerwijze nodig zijn voor de uitvoering van hun toezichtstaak. Verder dienen ondernemers op een voor het publiek zichtbare plaats een document aanwezig te hebben met afbeeldingen van de merken en een bijbehorende toelichting. Van die verplichting zijn internet-verkooppunten niet uitgezonderd.

3. Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Waarborgwet 1986

Nadat in het vorige hoofdstuk is ingegaan op de hoofdlijnen van het huidige en toekomstige Nederlandse waarborgsysteem, worden in dit hoofdstuk de voorgestelde inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de Waarborgwet 1986 toegelicht.

3.1 Verplichtstelling accreditatie

Accreditatie fungeert thans reeds als bewijsvermoeden voor de Minister dat een waarborginstelling voldoet aan de wettelijk eisen. Dit wetsvoorstel stelt accreditatie verplicht. Dit wordt geregeld in artikel 4, derde lid, van het wetsvoorstel. Daarin is opgenomen dat een waarborginstelling geaccrediteerd dient te zijn door de Stichting Raad voor Accreditatie te Utrecht (Raad voor Accreditatie). Bij ministeriële regeling wordt voorgeschreven tegen welke normen een waarborginstelling geaccrediteerd dient te zijn voor de uitvoering van haar wettelijke taak.

De verplichtstelling schept meer duidelijkheid over de rol van accreditatie en de normen waarop geaccrediteerd wordt. Met Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93, (PbEU 2008, L 218) is accreditatie een activiteit van openbaar gezag geworden en op Europees niveau omarmt men accreditatie als de voorkeursmethode voor het aantonen dat keurende instanties

onafhankelijk en deskundig zijn. Het verplicht stellen van accreditatie sluit goed aan bij deze Europese voorkeur.

Vereist wordt in het wetsvoorstel dat een waarborginstelling beschikt over een accreditatie die het vertrouwen rechtvaardigt dat de waarborginstelling haar wettelijke taken vervult overeenkomstig de eisen genoemd in voorgesteld artikel 4, tweede lid, van de Waarborgwet. Die eisen zijn dat naar het oordeel van de Minister verzekerd is dat de waarborginstelling haar taken naar behoren en op deskundige en onafhankelijke wijze zal vervullen. De Raad voor Accreditatie is op grond van de Wet aanwijzing nationale accreditatie-instantie aangewezen als nationale accreditatie-instantie. De Raad voor Accreditatie is daarmee de enige instantie in Nederland die mag accrediteren op basis van internationale accreditatienormen.

Indien de Raad voor Accreditatie overgaat tot schorsing of beëindiging van een verplicht gestelde accreditatie bij een waarborginstelling, brengt dat met zich dat die waarborginstelling niet langer aan de eis van artikel 4, derde lid, voldoet. De Minister kan de aanwijzing van de waarborginstelling in dat geval intrekken of geheel of gedeeltelijk schorsen.

Aannemelijk is dat schorsing van de accreditatie in beginsel zal leiden tot schorsing van de aanwijzing, maar uitzonderingen zijn niet uitgesloten, bijvoorbeeld als de reden voor de schorsing van de accreditatie niet gelegen is in de wijze waarop een waarborginstelling haar wettelijke taken uitvoert. De Minister zal telkens zijn eigen afweging maken en daarbij alle betrokken belangen meenemen.

3.2 Schorsing of intrekking van een besluit tot aanwijzing van een waarborginstelling

In artikel 4, vierde lid, wordt voorgesteld dat de Minister een aanwijzing kan schorsen of intrekken indien de betrokken waarborginstelling daarom verzoekt, dan wel indien zij een of meer van haar taken naar het oordeel van de Minister niet naar behoren vervult of niet meer voldoet aan de wettelijke eisen. De mogelijkheid om de aanwijzing te schorsen is nieuw ten opzichte van de Waarborgwet 1986. Het tijdelijke karakter van de schorsing en de mogelijkheid om voorschriften aan de schorsing te verbinden bieden de Minister meer mogelijkheden om adequaat te reageren op de constatering dat de waarborginstelling niet (geheel) voldoet aan de wettelijke eisen. Ook wordt voorgesteld dat de schorsing betrekking kan hebben op één of meer van de wettelijke taken van de waarborginstelling. Zo wordt het mogelijk om de schorsing uitsluitend betrekking te laten hebben op bijvoorbeeld het waarborgen van gouden voorwerpen, indien de waarborginstelling niet kan aantonen dat zij die voorwerpen naar behoren of op deskundige dan wel onafhankelijke wijze kan waarborgen. De waarborginstelling kan haar waarborgtaken ten aanzien van de andere edelmetalen dan voortzetten. Deze situatie kan zich bijvoorbeeld voordoen wanneer de voorgeschreven

accreditatiecertificaten voor één bepaald edelmetaal niet worden verkregen. Het is overigens niet de bedoeling dat een waarborginstelling permanent slechts een deel van de wettelijke taken uitoefent. Een schorsing is per definitie tijdelijk. Op het moment dat de reden voor schorsing is beëindigd, herleeft de werking van de aanwijzing na afloop van de duur van de schorsing of kan de Minister de schorsing opheffen. Indien de reden niet wordt beëindigd gedurende de schorsingstermijn, kan de Minister die termijn ten hoogste eenmaal verlengen of overgaan tot intrekking van de gehele aanwijzing.

3.3 Maximumtarieven

Een volgende wijziging betreft het karakter van de tarieven die de waarborginstelling voor de aan haar opgedragen taken in rekening brengt. Onder de huidige Waarborgwet 1986 zijn die tarieven vaste tarieven. Dat wil zeggen dat de waarborginstellingen alleen het bij de betreffende activiteit horende (door de Minister goedgekeurde) tarief in rekening mogen brengen, geen hoger of lager tarief. De verwachting is dat met de mogelijkheid voor een waarborginstelling om maximumtarieven te hanteren beter rekening gehouden kan worden met schaalvoordelen en korting kan worden gegeven, met name in het geval van grote zendingen. Bij zendingen met een groot aantal stuks zijn de kosten per product lager dan bij zendingen met een klein aantal stuks. Het loslaten van een systeem van vaste tarieven zal ertoe leiden dat de waarborginstellingen beter kunnen concurreren, niet alleen op de Nederlandse markt, maar ook met buitenlandse waarborginstellingen.

De maximumtarieven behoeven de goedkeuring van de Minister. Bij de beoordeling van het tarievenvoorstel van een waarborginstelling wordt, net als nu, gekeken naar een redelijke toerekening van kosten. Hiernaast kunnen bij ministeriële regeling regels worden gesteld over de categorieën van opgedragen werkzaamheden waar een maximumtarief aan dient te worden verbonden. Op deze manier kan worden geborgd dat aan met name MKB-bedrijven, die relatief vaak kleine zendingen aanbieden, redelijke prijzen worden doorberekend, ook wanneer een waarborginstelling (geen lagere prijs dan) het maximumtarief in rekening brengt.

3.4 Last onder dwangsom

Voorgesteld wordt voorts om aan de aangewezen toezichthouders de bevoegdheid te geven een last onder dwangsom op te leggen ingeval van overtreding door een ondernemer van de waarborgverplichting, de in de wet opgenomen verbodsbepalingen en de verplichting om een document met (een toelichting op) de gehaltetekens zichtbaar aanwezig te hebben. De last onder dwangsom kan voorts worden ingezet bij overtreding van een voorschrift van voorgesteld hoofdstuk 5. De last onder dwangsom is een bestuurlijke herstelsanctie die beoogt een overtreding ongedaan te maken dan

wel herhaling van een overtreding te voorkomen. Indien de 'last' om de onrechtmatige situatie te herstellen niet of niet tijdig wordt uitgevoerd, geldt de verplichting tot betaling van een geldsom.

Aan deze bestuurlijke sanctie is behoefte in aanvulling op de strafrechtelijke handhaving die blijft bestaan. De bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom maakt het mogelijk snel en eenvoudig op een geconstateerde overtreding te reageren. Dit maakt de handhaving effectiever. Bovendien biedt de last onder dwangsom meer mogelijkheden om maatwerk te leveren qua handhaving. Het is een geschikt middel om ondernemers te bewegen tot het alsnog naleven van de wet, zodat het strafrecht gereserveerd kan blijven voor de zware gevallen, dat wil zeggen voor ondernemers die willens en wetens het bepaalde bij of krachtens de Waarborgwet overtreden of blijven overtreden.

3.5 Instellingsteken

Voorgesteld wordt voorts om geen onderscheid tussen de tekens van de kantoren van de betrokken waarborginstelling te maken, maar te volstaan met het teken van de betrokken waarborginstelling zelf. Niet relevant is immers bij welk kantoor van de waarborginstelling de waarborging heeft plaatsgevonden. Het gaat erom welke waarborginstelling voor de waarborging verantwoordelijk is. Het instellingsteken wordt op verzoek van de aanbieder aangebracht door de betrokken waarborginstelling.

3.6. Extra gehaltemerken platina

In navolging van de mogelijkheden tot waarborging van platina voorwerpen overeenkomstig het Verdrag, wordt voor het Nederlandse waarborgsysteem voorgesteld platina voorwerpen ook op de gehalten 900/1000 en 850/1000 te kunnen laten waarborgen en niet alleen op een gehalte van 950/1000. Gebleken is dat de markt behoefte heeft aan de mogelijkheid om ook op beide eerstgenoemde gehalten te kunnen waarborgen.

3.7 Aansluiting bij de waarborgpraktijk

Ten slotte voorziet het wetsvoorstel in een drietal gevallen in bepalingen die ontbreken in de Waarborgwet 1986 en aansluiten bij de actuele praktijk van het waarborgen. Het betreft allereerst het voorstel om expliciet in de wet op te nemen dat een waarborginstelling specifieke taken kan laten uitvoeren door een andere onderneming of dochteronderneming. Dat kan ook een in het buitenland gevestigde onderneming zijn. Onder de huidige Waarborgwet 1986 vond het aanbrengen van merken in sommige gevallen ook reeds in het buitenland plaats. Nu wordt verduidelijkt dat dit is toegestaan. Wel is en blijft de waarborginstelling volledig verantwoordelijk voor de

taakuitvoering. Zij dient er dan ook zorg voor te dragen dat de onderaannemer of dochteronderneming aan wie de specifieke taakuitvoering wordt uitbesteed, voldoet aan de in artikel 4, tweede lid, van de Waarborgwet gestelde eisen. Bij ministeriële regeling kan nader worden geregeld wat die verantwoordelijkheid en zorgplicht inhouden.

Het betreft in de tweede plaats het voorstel dat expliciet wordt gemaakt dat het aanbrenge van de merken niet alleen door middel van stempeling, maar ook door lasergraving kan plaatsvinden (artikel 12, eerste lid). In de praktijk worden beide methoden onder de huidige wet reeds toegepast. Andere methodes zijn ook mogelijk indien ze onder het Verdrag zijn toegestaan. Om de duurzaamheid en kwaliteit van een aangebracht merk in het algemeen te verzekeren en fraude tegen te gaan, is in het wetsvoorstel opgenomen dat bij ministeriële regeling eisen kunnen worden gesteld aan de toegestane methodes om merken aan te brengen.

Voorgesteld wordt in de derde plaats dat expliciet wordt gemaakt dat een waarborginstelling gebruik mag maken van een steekproef bij het gehalteonderzoek van een (grote) partij edelmetalen voorwerpen, of beter gezegd, bij de beoordeling van de homogeniteit van het gehalte van die partij (voorgesteld artikel 18 van de Waarborgwet). De waarborginstelling mag een steekproef nemen om de homogeniteit van een partij aangeboden voorwerpen te toetsen. Indien de voorwerpen uit de steekproef hetzelfde gehalte blijken te hebben, mag de betreffende waarborginstelling het met dat gehalte corresponderende gehaltemerk aanbrenge op alle voorwerpen van die partij en hoeft zij dus niet van alle voorwerpen afzonderlijk het gehalte te onderzoeken. Vereist is wel dat één van de in het Verdrag genoemde methoden voor de beoordeling van de homogeniteit van een partij wordt gevolgd. In de praktijk worden reeds steekproeven genomen volgens de methoden die zijn voorgeschreven in het Verdrag.

4. Consultatie

5. Bedrijfseffecten en regeldruk

Dit wetsvoorstel heeft geen substantiële gevolgen voor de regeldruk voor het bedrijfsleven.

De accreditatieverplichting kan leiden tot extra inhoudelijke nalevingskosten. Dit geldt in principe alleen voor toetredende waarborginstellingen en niet voor de bestaande waarborginstellingen die al geaccrediteerd zijn. Omdat niet bekend is hoe de markt zich de komende jaren zal ontwikkelen en of er nieuwe waarborginstellingen zullen toetreden, is het niet mogelijk de nalevingskosten op jaarbasis goed te kwantificeren.

Het toestaan van nieuwe technieken kan een positief effect hebben op de nalevingskosten. Zo wordt het aanbrenge van merken gemakkelijker door het toestaan van lasergraving en kan gebruik gemaakt worden van het steekproefsgewijs uitvoeren van het gehalteonderzoek. In de praktijk worden deze

technieken echter reeds toegepast en kunnen dus beschouwd worden als bedrijfseigen kosten.

Vaste tarieven worden met dit voorstel vervangen door maximumtarieven en in verband daarmee vervalt de verplichting voor waarborginstellingen om ten minste jaarlijks de tarieven vast te stellen, ter goedkeuring aan de Minister voor te leggen en te publiceren in de Staatscourant. Lasten dalen met enkele honderden euro's wanneer een waarborginstelling de tarieven niet meer ieder jaar wijzigt, en deze daarom niet goedgekeurd hoeven worden. In het geval een waarborginstelling vaker dan eenmaal per jaar de tarieven wijzigt stijgen de lasten voor de instelling met enkele honderden euro's per keer dat de tarieven vaker wijzigen.

De mogelijkheid om een bestuurlijke last onder dwangsom op te leggen zorgt ervoor dat de toezichthouder eenvoudiger, sneller en proportioneler kan reageren op overtredingen. Naar verwachting zal de toezichthouder tientallen keren per jaar deze maatregel toepassen. De last onder dwangsom zou in de praktijk ook strafrechtelijke procedures kunnen vervangen, die nu enkele keren per jaar plaatsvinden.

II. ARTIKELEN

Artikel 1

In de Waarborgwet 1986 (hierna: huidige wet) ontbreekt een artikel met daarin alle voor die wet relevante begripsbepalingen. Wel zijn her en der in die wet enkele begripsomschrijvingen opgenomen. In dit wetsvoorstel zijn de begripsomschrijvingen overzichtelijk bij elkaar gezet. Bovendien is het aantal begripsomschrijvingen uitgebreid, omdat dat vanuit juridisch oogpunt wenselijk wordt geacht. Dit hangt samen met de veelal technische aard van de materie en de relevantie van veel begrippen voor de reikwijdte en strekking van de wet. Daarbij is in beginsel geen materiële wijziging beoogd ten opzichte van de betekenis die de begrippen hebben onder de huidige Waarborgwet 1986. Veel van de begrippen die in voorgesteld artikel 1 zijn opgenomen worden ook in het Verdrag gedefinieerd. In het wetsvoorstel is gekozen voor gebruik van de term 'voorwerp' in plaats van 'werk' omdat dit een modernere term is die ook wordt gebruikt in het Verdrag. Hieronder wordt een aantal begripsomschrijvingen nader toegelicht.

Deel

Een edelmetalen voorwerp bestaat vaak uit verschillende delen. Het kan gaan om verschillende onderdelen die door schakeling, soldering, scharnieren en dergelijke aan elkaar verbonden zijn (schakels van een ketting, armband of ketting met slotje, oorbel met achterkantje, zilveren kan met deksel) of om bestanddelen die de opvulling of het omhulsel zijn van een ander bestanddeel (gouden toplaag op zilver bij bijvoorbeeld slavenarmbanden). Een edelmetalen voorwerp kan ook niet-edelmetalen onderdelen of bestanddelen bevatten. Al deze te onderscheiden onderdelen en bestanddelen zijn delen in de zin van het wetsvoorstel. Aan een dergelijk, alles omvattend begrip is behoefte om in het wetsvoorstel te kunnen voorzien in (grondslagen voor gedelegeerde) bepalingen over samengestelde voorwerpen die toereikend zijn voor alle voorkomende praktijksituaties met betrekking tot voorwerpen die uit verschillende delen bestaan (samengestelde voorwerpen). Omdat het bij goud, zilver, platina en palladium in edelmetalen voorwerpen altijd gaat om legeringen van goud, zilver, platina en palladium wordt een dergelijke legering zelf als één deel beschouwd.

Edelmetaal, edelmetalen voorwerp en legering van edelmetaal

Net als de Waarborgwet 1986 bevat dit wetsvoorstel bepalingen over het waarborgen of anderszins merken van platina, gouden, palladium en zilveren voorwerpen. De begripsomschrijving van 'edelmetaal' beperkt zich derhalve tot deze vier edelmetalen. In het verlengde daarvan is een edelmetalen voorwerp een voorwerp dat geheel of gedeeltelijk uit ten minste één van deze vier edelmetalen of een legering van edelmetaal bestaat. Een omschrijving van dit kernbegrip van deze wet is aangewezen en ontleend aan het Verdrag. Een legering van edelmetaal is een vaste stof bestaande

uit een mengsel van (ten minste) één van deze vier edelmetalen met andere elementen (meestal andere metalen). Deze definitie komt bijna overeen met de definitie uit het Verdrag maar wijkt qua formulering iets van die definitie af om het verschil tussen een legering en een uit verschillende delen samengesteld voorwerp duidelijker tot uitdrukking te brengen. Anders dan in artikel 1.3 van bijlage I van het Verdrag (begripsomschrijving Voorwerpen van edelmetaal) wordt 'zilvermidswerk' niet afzonderlijk genoemd in de begripsomschrijving van 'edelmetalen voorwerp' in het wetsvoorstel omdat zilvermidswerk deel uitmaakt van het wel in die begripsomschrijving genoemde 'edelsmidswerk'.

Gouden, palladium, platina en zilveren voorwerp

Een gouden voorwerp is een voorwerp dat voor minimaal 585/1000 uit goud bestaat. Dit sluit aan bij het laagste gehalte waarop goud gewaarborgd kan worden, genoemd in artikel 7, eerste lid. Een voorwerp met een lager goudgehalte is geen gouden voorwerp in de zin van deze wet (vergelijk ook artikel 32). Op soortgelijke wijze zijn definities opgenomen van palladium voorwerp, platina voorwerp en zilveren voorwerp. De toevoeging aan de definitie van platina voorwerpen dat iridium in platina legeringen als platina wordt beschouwd, is geschrapt. De waarborginstellingen beschikken inmiddels over de techniek iridium van platina te kunnen onderscheiden. Anders dan in de Waarborgwet 1986 wordt voor de definitie van 'platina voorwerp' niet langer uitgegaan van een minimumgehalte van 950/1000 maar van 850/1000 omdat marktpartijen hebben aangegeven behoefte te hebben aan de mogelijkheid om platina voorwerpen ook op de gehalten 850/1000 en 900/1000 te kunnen waarborgen. Beide gehalten zijn in het Verdrag (net als 950/1000 en 999/1000) erkende gehalten voor platina (zie artikel 2.2 van bijlage I van het Verdrag).

Gehalte, gehalteproef, gehaltemerk en waarborgen

In navolging van het Verdrag voorziet het wetsvoorstel in een omschrijving van het begrip gehalte. Het gaat om de - in (kilo)grammen uitgedrukte - massa van het edelmetaal in de legering ten opzichte van de totale massa van de betreffende legering. Opgenomen is dat een gehalte wordt aangegeven in duizendsten. Een goudgehalte van 600 betekent dus dat de betreffende legering qua massa voor $\frac{600}{1000}$ uit goud bestaat. Een voorwerp van 1 kilogram dat volledig uit een legering met dat gehalte bestaat, bevat dus 600 gram puur goud. In de omschrijving is gekozen voor de term massa in plaats van gewicht. Beide termen worden in het dagelijkse spraakgebruik vaak door elkaar gebruikt maar zijn wezenlijk verschillend. Waar het 'gewicht' van een voorwerp varieert naar gelang de afstand tot de evenaar of de hoogte waarop het zich bevindt, is de 'massa' van een voorwerp overal ter wereld gelijk. Daarom is het beter de term 'massa' te gebruiken dan 'gewicht'. Niet zozeer voor de aanduiding van een gehalte. Een gehalte is immers een dimensieloos getal, dat wordt berekend door een massa te delen door een massa of een gewicht door een gewicht. Omdat op een aantal plaatsen in het wetsvoorstel echter ook de massa als

zodanig van belang is (hoe zwaar een voorwerp is) en beter één term kan worden aangehouden, is conform het Internationale Stelsel van Eenheden gekozen voor gebruik van het juistere begrip massa.

De gehalteproef betreft het onderzoek naar en de bepaling van het gehalte aan edelmetaal van een voorwerp. Daarvoor gebruikt de huidige wet, behalve de term gehalteproef zelf, ook termen als 'het onderzoek', 'de keuring' of 'het essai' van een voorwerp. Deze termen zijn in het wetsvoorstel vervangen door de term gehalteproef. Het waarborgen van een voorwerp omvat behalve de gehalteproef ook het vervolgens aanbrenge van het passende gehaltemerk. In dit wetsvoorstel wordt geregeld welk merk passend is als een gehalte niet gelijk is aan een gehalte waarvoor een gehaltemerk bestaat (artikel 14) en als een gehalte niet met volledige zekerheid kan worden bepaald (artikel 7, tweede lid). Voorgesteld wordt voorts niet alleen de thans geldende gehaltemerken aan te merken als gehaltemerk in de zin van de wet (zie de voorgesteld artikelen 7 en 30, onderdeel a), maar ook de in het verleden geldende gehaltemerken. Dit sluit aan bij het huidige artikel 30, vierde lid, van de Waarborgwet 1986. Daarbij is de zinsnede uit die bepaling dat 'rijksstempelmerken voor ongewaarborgd gehalte' niet als gehaltemerken worden aangemerkt niet overgenomen, omdat die uitzondering voor zichzelf spreekt. Het gaat bij die rijksstempelmerken immers niet om gehaltemerken maar om oude belastingtekens.

Ondernemer

De voorgestelde omschrijving van het begrip ondernemer is materieel gelijk aan die van artikel 26, eerste en tweede lid, van de huidige wet. In het tweede onderdeel is het woord 'actief' toegevoegd om er voor te zorgen dat alleen actieve bemiddelaars ondernemer zijn in de zin van de Waarborgwet en derhalve alleen op actieve bemiddelaars de verplichting rust edelmetalen voorwerpen te laten waarborgen. Deze toevoeging is nodig om duidelijk te maken dat die verplichting niet rust op een platform als marktplaats.nl, dat alleen een podium biedt voor handel maar geen inhoudelijk bemiddelende rol heeft.

Verantwoordelijkheidstekens

Het verantwoordelijkheidsteken is de voortzetting van zowel het in de huidige wet geregelde meesterteken (artikelen 12, 13 en 39) als het in de huidige wet geregelde invoerteken (artikelen 47 tot en met 47c) (zie hierover reeds Kamerstukken I 2000/01, 26 258, nr. 10b, p.7). In de praktijk spreken de waarborginstellingen al over het verantwoordelijkheidsteken in plaats van het meesterteken of invoerteken. In plaats van een omschrijving en aanduiding van het teken in de wet (zoals in artikel 12, eerste en tweede lid, en de artikelen 47, onder a, en 47a, eerste lid, van de Waarborgwet 1986) is in dit wetsvoorstel gekozen voor een begripsomschrijving in artikel 1. Die definitie omvat alle geregistreerde verantwoordelijkheidstekens, dus ook de verantwoordelijkheidstekens die in het verleden ingevolge de toen geldende wettelijke voorschriften zijn tot stand gekomen en geregistreerd.

Artikel 2

Eerste lid

Het voorgestelde eerste lid bevat de kernbepaling van de wet, inhoudend dat ondernemers in beginsel verplicht zijn om edelmetalen voorwerpen te laten waarborgen en vervangt artikel 5, eerste lid, van de huidige wet. Anders dan in de huidige wet, is nu expliciet gemaakt dat deze verplichting rust op ondernemers. Indien burgers, niet in de uitoefening van een beroep of bedrijf, op oneerlijke wijze voorwerpen verhandelen of trachten te verhandelen als edelmetalen voorwerpen, dienen deze burgers te worden aangepakt met behulp van het commune strafrecht of civiele recht. Onder de huidige wet is dat hetzelfde. Omdat de voorgestelde Waarborgwet net als de huidige wet alleen zal gelden in het Europese deel van Nederland, kan in het voorgestelde eerste lid worden volstaan met de zinsnede 'in Nederland' om aan te geven dat de verplichting tot waarborging alleen in het Europese deel van Nederland geldt (zie aanwijzing 71, eerste lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving). De zinsnede vervangt de in artikel 5, eerste lid, van de huidige wet opgenomen zinsnede 'hier te lande'.

Tweede en derde lid

Het voorgestelde tweede en derde lid bevatten grondslagen om bij amvb en ministeriële regeling te voorzien in uitzonderingen op deze waarborgverplichting. Bij amvb kan worden geregeld beneden welke massagrenzen een voorwerp niet aan waarborging onderhevig is. Anders dan in de huidige wet worden alle grenzen bij amvb geregeld. De constructie dat in de wet reeds massagrenzen zijn opgenomen (artikel 5, tweede lid, van de huidige wet) waarvan bij amvb kan worden afgeweken (artikel 5, derde lid, van de huidige wet en het huidige Besluit van 8 oktober 2005, houdende verhoging van grenzen voor waarborgen van gouden en zilveren voorwerpen (Stb. 2005, 499)), keert niet terug (zie ook aanwijzing 33a van de Aanwijzingen voor de regelgeving). Het derde lid regelt dat bij ministeriële regeling categorieën van voorwerpen kunnen worden uitgezonderd van de waarborgverplichting. Dit vervangt de huidige systematiek waarin de Minister op basis van artikel 6, eerste lid, van de huidige wet vrijstellingen van de waarborgverplichting kan verlenen (zie voor deze vrijstellingen hoofdstuk 3 van de huidige Waarborgregeling). Het kunnen uitzonderen van categorieën voorwerpen blijft dus een bevoegdheid van de Minister. Anders dan bij de massagrenzen, gaat het bij het uitzonderen van categorieën immers om specifieke uitzonderingen en niet om uitzonderingen geldend voor alle voorwerpen van een bepaald edelmetaal. Daarom is in het wetsvoorstel voor het kunnen uitzonderen van categorieën gekozen voor het instrument van de ministeriële regeling en bij de massagrenzen voor het instrument van de amvb.

Vierde lid

Het vierde lid regelt ten slotte dat een ondernemer ook verplicht is een voorwerp te laten waarborgen dat reeds gewaarborgd is, maar waarvan het gehaltemerk niet langer voldoende leesbaar is. In dat geval kan het oorspronkelijke gehaltemerk immers niet langer aan zijn doel beantwoorden. Van onvoldoende leesbaarheid kan sprake zijn indien het gehaltemerk door verdere bewerking van het voorwerp op weg naar de gewenste staat van voltooiing, beschadigd raakt. Dit wordt in de huidige wet geregeld door de tweede volzin van artikel 15, eerste lid.

Artikel 3

De tekst van voorgesteld artikel 3 regelt de erkenning van de waarborging in andere landen en vervangt de artikelen 5a en 5b van de huidige wet. De formulering is zoveel mogelijk aangepast aan het in aanwijzing 131c van de Aanwijzingen voor de regelgeving gegeven model en omvat, net zoals in de genoemde artikelen 5a en 5b, de erkenning van de waarborging door een onafhankelijke waarborginstelling in andere lidstaten van de Europese Unie, in andere staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte en in andere staten die partij zijn bij het Verdrag. Net als in genoemd artikel 5a is voor erkenning vereist dat de waarborging in het andere land is geschied door een onafhankelijke keuringsinstelling en dat het aangebrachte gehaltemerk op grond van aldaar geldende wettelijke voorschriften wordt erkend. De eis van voorgesteld artikel 3 dat het beschermingsniveau van het in het andere land aangebrachte gehaltemerk ten minste gelijkwaardig moet zijn aan het niveau dat met de verplichte nationale waarborging wordt nagestreefd, omvat tevens de eis van genoemd artikel 5a dat het aangebrachte gehaltemerk de aard van het edelmetaal en het gehalte aan edelmetaal dient aan te duiden zodat laatstgenoemde eis niet als expliciete eis in het wetsvoorstel hoeft terug te keren.

Artikel 4

Eerste lid

Het voorgestelde eerste lid van artikel 4 regelt dat de Minister een of meer rechtspersonen aanwijst die tot taak hebben aangeboden voorwerpen overeenkomstig het bij of krachtens de Waarborgwet bepaalde te waarborgen op hun gehalte aan edelmetaal. Een dergelijke aangewezen rechtspersoon is een waarborginstelling in de zin van de Waarborgwet (zie de begripsomschrijving van waarborginstelling in voorgesteld artikel 1). Behalve tot waarborging is een waarborginstelling ook verplicht de voor waarborging aangeboden voorwerpen te voorzien van andere merken indien dat voortvloeit uit het bij of krachtens de Waarborgwet bepaalde. Het eerste lid trekt

dus het waarborgen en het aanbrengen van andere merken dan gehaltemerken uit elkaar. Dit heeft tot doel taken en verplichtingen duidelijker te beleggen. Geregeld wordt dat ondernemers verplicht zijn edelmetalen voorwerpen te laten waarborgen en dat waarborginstellingen vervolgens verplicht zijn de aldus voor waarborging aangeboden voorwerpen niet alleen te waarborgen maar ook te voorzien van andere merken indien dat voortvloeit uit het bij of krachtens de Waarborgwet bepaalde. In dat kader is voorgesteld artikel 8 van belang. Dat artikel regelt dat de waarborginstelling zonder meer verplicht is de in het eerste lid van dat artikel genoemde andere merken dan het gehaltemerk aan te brengen en, indien daarom wordt verzocht, de merken in het tweede lid van dat artikel.

Tweede en derde lid

Het voorgestelde tweede lid bevat de eisen waaraan een rechtspersoon moet voldoen om te kunnen worden aangewezen als waarborginstelling. In vergelijking met artikel 7, tweede lid, van de huidige wet is nu ook expliciet opgenomen dat naar het oordeel van de Minister verzekerd moet zijn dat de rechtspersoon zijn taken op *deskundige wijze* zal kunnen vervullen. Het derde lid verplicht waarborginstellingen ertoe zich te laten accrediteren. Accreditatie gebeurt nu reeds zonder dat het is voorgeschreven en vormt voor de Minister een belangrijk hulpmiddel. Accreditatie fungeert namelijk als bewijsvermoeden voor de Minister dat een waarborginstelling voldoet aan de wettelijke eisen. In beginsel moeten in Nederland gevestigden een aanvraag tot accreditatie doen bij de Raad voor Accreditatie. In andere lidstaten van de Europese Unie gevestigden moeten een dergelijke aanvraag in beginsel doen bij de eigen nationale accreditatie-instantie. Dit uitgangspunt van voorrang van de nationale accreditatie-instantie volgt uit artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 765/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 9 juli 2008 tot vaststelling van de eisen inzake accreditatie en markttoezicht betreffende het verhandelen van producten en tot intrekking van Verordening (EEG) nr. 339/93, PbEU 2008, L 218). In het geval een in een andere lidstaat gevestigde rechtspersoon op grond van de Waarborgwet wil worden aangewezen als waarborginstelling volstaat ook een accreditatie van een nationale accreditatie-instantie in een andere lidstaat van de Europese Unie. Een in Nederland gevestigde rechtspersoon kan alleen een accreditatie van een nationale accreditatie-instantie in een andere lidstaat aanvragen indien de Raad voor Accreditatie de benodigde accreditatie niet aanbiedt. Het derde lid regelt dat bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de normen waarop - ter uitwerking van de in het tweede lid genoemde eisen - geaccrediteerd dient te worden.

Vierde lid

Het voorgestelde vierde lid bepaalt dat de Minister een aanwijzing kan schorsen of intrekken en dat die schorsing ook betrekking kan hebben op een gedeelte van de

taken, genoemd in het eerste lid. Omdat het niet de bedoeling is dat een waarborginstelling permanent kan beschikken over een beperkte aanwijzing, is de mogelijkheid tot beperking uitsluitend voorzien voor schorsing. De Minister kan een aanwijzing (gedeeltelijk) schorsen of (geheel) intrekken indien de betrokken waarborginstelling daarom verzoekt of indien de waarborginstelling een of meer van haar wettelijke taken niet naar behoren vervult of niet meer voldoet aan de in het tweede of derde lid gestelde eisen.

Vijfde lid

Het vijfde lid bepaalt dat aan de (gehele of gedeeltelijke) schorsing van de aanwijzing van de waarborginstelling voorschriften kunnen worden verbonden. Te denken valt aan voorschriften inzake de verstrekking van gegevens door de betrokken waarborginstelling aan de Minister die de Minister in staat stellen te beoordelen of de reden voor de schorsing nog aan de orde is.

Zesde lid

Artikel 10:44 van de Awb is van toepassing op een besluit tot schorsing van een (gedeelte van de) aanwijzing van een rechtspersoon als waarborginstelling. Dit betekent dat een besluit tot schorsing altijd bepaalt wat de duur is van de schorsing, dat de schorsing eenmaal kan worden verlengd, dat de schorsing ook na verlenging niet langer kan duren dan een jaar en dat de schorsing kan worden opgeheven.

Zevende lid

Van een besluit tot aanwijzing van een rechtspersoon als waarborginstelling en van een besluit tot schorsing of intrekking van een dergelijke aanwijzing wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. In vergelijking met de huidige wet betekent dit dat volstaan kan worden met een mededeling van de conclusie van het betreffende besluit. Niet langer hoeft het integrale besluit te worden gepubliceerd. Dat kan immers ongewenst zijn, bijvoorbeeld in verband met eventueel in de overwegingen van het besluit genoemde (concurrentie)gevoelige gegevens.

Achtste lid

Het voorgestelde achtste lid regelt dat het (opnieuw) vaststellen of wijzigen van de statuten van een waarborginstelling de goedkeuring behoeft van de Minister en bevat de gronden op basis waarvan de Minister goedkeuring aan een voorgenomen statutenvaststelling of -wijziging kan onthouden. De tekst beoogt materieel hetzelfde als artikel 7a van de huidige wet. In vergelijking met de huidige tekst is voor de duidelijkheid toegevoegd dat de Minister *uitsluitend* zijn goedkeuring kan onthouden

indien de statuten na de statutenvaststelling of -wijziging naar zijn oordeel onvoldoende zouden zijn afgestemd op de in artikel 4, eerste en tweede lid, aan de waarborginstellingen opgedragen taken en opgelegde eisen.

Negende lid

Dit lid regelt de toepasselijkheid van de Kaderwet op waarborginstellingen en vervangt artikel 8 van de huidige wet. Daarbij is de uitzondering van artikel 22 gehandhaafd wat met zich brengt dat de Minister geen vernietigingsrecht heeft met betrekking tot besluiten van waarborginstellingen. Verder is opgenomen dat de artikelen 26 tot en met 35 van de Kaderwet van overeenkomstige toepassing zijn op waarborginstellingen. Die toepasselijkheid geldt op grond van artikel 37 van de Kaderwet reeds voor privaatrechtelijke zelfstandige bestuursorganen die uitsluitend wettelijke taken uitvoeren en werd bij het onder de werking brengen van de waarborginstellingen onder de Kaderwet ook voor de waarborginstellingen verondersteld (zie bijvoorbeeld artikel 7d van de huidige wet waarin impliciet wordt verondersteld dat de begroting goedkeuring van de Minister behoeft). Omdat de waarborginstellingen echter (nagenoeg maar) niet uitsluitend bij wettelijk voorschrift opgedragen taken uitvoeren, is expliciete regeling van de toepasselijkheid van deze artikelen wenselijk. De artikelen 26 tot en met 35 van de Kaderwet die van overeenkomstige toepassing worden verklaard, bevatten voorschriften voor het door ministers jegens zelfstandige bestuursorganen uit te oefenen financiële toezicht, waaronder bepalingen inzake de begroting en jaarrekening van zelfstandige bestuursorganen.

Artikel 5

Voorgesteld artikel 5 regelt dat de kosten die waarborginstellingen maken voor de uitvoering van hun wettelijke taken worden doorberekend aan de betrokken ondernemer en vervangt artikel 7c van de huidige wet dat thans de grondslag biedt voor het doorberekenen van deze kosten aan ondernemers. Artikel 5 kent daarbij anders dan genoemd artikel 7c een systematiek van maximumtarieven. Op de keuze voor maximumtarieven en de berekeningsgrondslag van die maximumtarieven (redelijke toerekening van kosten) is in onderdeel 3.2 van het algemeen deel van deze memorie van toelichting al ingegaan. In aanvulling daarop wordt nog het volgende opgemerkt. Vaststelling van de maximumtarieven geschiedt door de betreffende waarborginstelling en hoeft niet langer ten minste jaarlijks te geschieden. De door een waarborginstelling vastgestelde maximumtarieven behoeven vervolgens de goedkeuring van de Minister. Dit vloeit reeds voort uit artikel 17, eerste lid, van de Kaderwet en artikel 5 sluit daarbij aan. Het vierde lid voegt aan de reeds in artikel 17, eerste lid, tweede volzin, van de kaderwet genoemde afkeuringsgronden (strijd met het recht of het algemeen belang) de grond toe dat goedkeuring kan worden

onthouden indien de maximumtarieven naar het oordeel van de Minister hoger zijn dan op grond van een redelijke toerekening van kosten nodig is. Deze grond is niet nieuw maar reeds opgenomen in artikel 7c, tweede lid, van de huidige wet. In een termijn voor goedkeuring voorziet voorgesteld artikel 5 niet, wat meebrengt dat de redelijke termijn (8 weken) geldt van artikel 2:13 van de Awb.

Om te voorkomen dat een waarborginstelling voor al haar werkzaamheden slechts één of enkele maximumtarieven vaststelt waardoor niet uitgesloten is dat ondernemers voor veel werkzaamheden een te hoge prijs betalen, regelt het voorgestelde zesde lid dat de Minister bij ministeriële regeling kan voorzien in regels over de vaststelling van maximumtarieven (bijv. dat het dient te gaan om integrale tarieven of juist om een algemeen starttarief met specifieke opslagtarieven) en dat hij categorieën van werkzaamheden kan vaststellen waarvoor maximumtarieven dienen te worden vastgesteld. Bij de categorieën wordt gedacht aan de categorieën die momenteel in de praktijk reeds worden onderscheiden en waarbij gecategoriseerd wordt op basis van het soort edelmetaal, het soort voorwerpen dat wordt aangeboden (aan gebruikte voorwerpen zijn meer kosten verbonden dan aan nieuwe voorwerpen) en de massa van voorwerpen (aan zwaardere voorwerpen zijn doorgaans meer kosten verbonden dan aan lichtere voorwerpen). Op die manier kan worden verzekerd dat de maximumtarievenssystematiek goed toegesneden is op de verschillende werkzaamheden.

Artikel 6

Het voorgestelde artikel 6 bepaalt allereerst dat een waarborginstelling de vastgestelde begroting jaarlijks vóór 1 oktober aan de Minister dient toe te zenden met het oog op de goedkeuring als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Kaderwet. Dat is een maand eerder dan de datum voor welke onder de huidige wet de tarieven (en begroting) aan de Minister worden toegezonden. Voor een maand eerder is gekozen in verband met het belang van waarborginstellingen om tijdig vóór 1 januari duidelijkheid te hebben over de begroting voor het toekomstige kalenderjaar. De extra tijd is nodig, gelet op de redelijke beslistermijn van acht weken van artikel 4:13 van de Awb en eventueel benodigde extra tijd in verband met mogelijk door de Minister noodzakelijk geachte aanpassingen van de begroting of aanvullingen van de aanvraag om goedkeuring van de begroting. Mocht het goedkeuringsproces toch onverhoopt niet tijdig voor de aanvang van het begrotingsjaar kunnen worden afgerond, dan biedt het derde lid, op dezelfde wijze als artikel 7d van de huidige wet, de voorziening dat de Minister de waarborginstelling kan machtigen uitgaven te doen uit begrotingsposten waartegen hij geen bezwaar heeft.

Artikel 7

Artikel 7 stelt regels over de gehaltemerken. Aangegeven wordt op welke gehalten wordt gewaarborgd en voor welke gehalten dus gehaltemerken dienen te bestaan. Geregeld wordt voorts (tweede lid) dat die gehaltemerken er anders dienen uit te zien als het gehalte niet met voldoende zekerheid maar met een onzekerheidsmarge van maximaal 20 promille kan worden bepaald. Met de huidige stand van techniek heeft het lid alleen nog betekenis voor oude werken, die nog niet eerder zijn gewaarborgd maar (opnieuw) op de markt komen. Ten slotte wordt bepaald dat de gehaltemerken bij ministeriële regeling worden vastgesteld en dat in die regeling ook nadere regels gesteld kunnen worden over het gebruik van de gehaltemerken. Het voorgestelde artikel 7 groepeert wat in de artikelen 1, 3, 9 en 10 van de huidige wet over gehaltemerken is opgenomen.

Artikel 8

Artikel 8 bevat regels over de andere merken dan gehaltemerken. In het eerste lid is opgenomen welke merken een waarborginstelling, behalve het gehaltemerk, dient aan te brengen op edelmetalen voorwerpen die het ter waarborging krijgt aangeboden. Het gaat allereerst om het zogenaamde verantwoordelijkheidsteken (eerste lid, onder a), waarover de voorgestelde artikelen 9 en 10 regels bevatten. Het verantwoordelijkheidsteken is het merk van de ondernemer die het voorwerp heeft vervaardigd of bewerkt dan wel van de ondernemer voor wie het voorwerp is bestemd (zie de begripsomschrijving in voorgesteld artikel 1).

Daarnaast moet de waarborginstelling het massa-aanduidend merk (voorheen gewichtaanduidend merk) aanbrengen (eerste lid, onder b). Dit merk dient te worden aangebracht op voorwerpen die uit meerdere onderdelen bestaan en het aanbrengen van een gehaltemerk op elk van die onderdelen naar het oordeel van de betreffende waarborginstelling niet aangewezen is. Te denken valt bijvoorbeeld aan de schakels van een collier of armband. Het gaat bij het massa-aanduidend merk om een cijferteken dat de totale massa edelmetaal van het voorwerp aangeeft. Het aangebrachte cijfer dient steeds met vijf vermenigvuldigd te worden om de massa aan edelmetaal (binnen zekere grenzen) te weten te komen. Zo duidt het getal 1 op een massa van 0 tot 5 gram, het getal 2 op een massa van 5 tot 10 gram, het getal 20 op een massa van 95 tot 100 gram en het getal 100 op een massa van 495 tot 500 gram. In het tweede lid zijn de merken opgenomen die door een waarborginstelling moeten worden aangebracht indien de aanbieder daarom verzoekt. Anders dan het gehaltemerk, het verantwoordelijkheidsteken en het masa-aanduidend merk, is een waarborginstelling dus niet verplicht de in het tweede lid genoemde merken uit eigen beweging aan te brengen als een voorwerp ter waarborging wordt aangeboden. Zij moet dat alleen doen indien de aanbieder daar om verzoekt.

Het eerste merk dat de waarborginstelling op verzoek van de aanbieder dient aan te brengen is het jaarlettermerk (tweede lid, onder a). De jaarletter geeft aan in welk

jaar het betreffende voorwerp is gewaarborgd. Een kroontje boven de letter duidt op een kroningsjaar.

Het tweede merk dat dient te worden aangebracht indien de aanbieder daarom verzoekt, is het merk van de waarborginstelling (tweede lid, onder b). Dit instellingsmerk vervangt het huidige kantoorteken (artikel 10, onder 2°, van de huidige wet). Het is immers niet zozeer relevant te weten door welk kantoor van een waarborginstelling het gehaltemerk wordt aangebracht –het aanbrengen van een gehaltemerk gebeurt nu soms ook al niet ten kantore van een waarborginstelling (zie ook voorgesteld artikel 13) - als wel onder verantwoordelijkheid van welke waarborginstelling het waarborgen heeft plaatsgevonden.

Net als onder de huidige wet het geval is, worden de merken, genoemd in het eerste en tweede lid, vastgesteld bij ministeriële regeling (derde lid). Die regeling kan tevens regels bevatten over het gebruik van de merken. Te denken valt aan regels over de plaats waar de merken op een voorwerp worden aangebracht.

Artikelen 9 en 10

De voorgestelde artikelen 9 en 10 bevatten regels over de goedkeuring en de registratie van het verantwoordelijkheidsteken. Het bepaalde in de voorgestelde artikelen 9 en 10 sluit aan bij het bepaalde in de huidige wet en de op basis daarvan gevormde praktijk. De regeling in de huidige wet omtrent het meesterteken en invoerteken veronderstelt reeds een register van goedgekeurde meester- en invoertekens. Dit wordt in navolging van artikel 4.4 van bijlage II van het Verdrag in het wetsvoorstel expliciet gemaakt in de voorgestelde artikelen 9 en 10. Geregeld wordt in die artikelen dat goedkeuring van een ontwerp-verantwoordelijkheidsteken moet worden aangevraagd bij een waarborginstelling, in welke gevallen een waarborginstelling haar goedkeuring onthoudt en wie het register van goedgekeurde verantwoordelijkheidstekens beheert. Enkele zaken die (werkmeesters van) ondernemers en waarborginstellingen onderling kunnen regelen, keren in het wetsvoorstel niet terug (het huidige artikel 39). Ook ontbreekt een afzonderlijke bepaling over het tarief dat een waarborginstelling voor het geven of weigeren van goedkeuring aan een ondernemer in rekening kan brengen, omdat die kostendoorberekening deel uitmaakt van de kostendoorberekening op basis van voorgesteld artikel 5.

Artikel 11

Voorgesteld artikel 11 is een voortzetting van de regeling van artikel 11 van de huidige wet. Expliciet is tot uitdrukking gebracht dat het om een besluit gaat en dat het besluit betrekking kan hebben op alle merken. Nieuw is de toevoeging dat het besluit, dat altijd schriftelijk is (zie artikel 1:3, eerste lid, van de Awb) behalve de nauwkeurige omschrijving van het voorwerp ook de informatie bevat die uit het merk zou kunnen

zijn verkregen indien het wel had kunnen worden aangebracht. Op die manier wordt, ondanks het afzien van het aanbrengen van merken, het meest tegemoet gekomen aan de doeleinden van de wet en de betreffende merken voor consument en ondernemers.

Artikel 12

Dit artikel regelt dat het aanbrengen van merken niet alleen door stempeling kan geschieden maar ook door andere technieken. Voor de toegestane technieken wordt aangesloten bij het Verdrag. Zie over de wenselijkheid om bij een volgende wetwijziging in te spelen op nieuwe technieken daarbij aan te sluiten op methodes in het buitenland reeds Kamerstukken I 2000/01, 26 258, nr. 10b, blz. 7.

Artikel 13

Het voorgestelde artikel 13 is nieuw ten opzichte van de huidige wet. In de praktijk laten de waarborginstellingen soms het aanbrengen van merken al aan anderen over die al dan niet in het buitenland gevestigd zijn (zie ook de uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 29-01-2008, Awb 07/402). Het wetsvoorstel bevat hiervoor nu een expliciete regeling, inhoudend dat een waarborginstelling specifieke taken kan uitbesteden of door een dochteronderneming kan laten uitvoeren. Een dergelijke specifieke taak behoeft niet alleen het aanbrengen van merken te betreffen maar kan ook de gehalteproef omvatten. Van belang is dat de waarborginstelling volledig verantwoordelijk blijft voor de uitvoering van het uitbestede deel van haar taken en ervoor dient te zorgen dat de onderaannemer of de dochteronderneming voldoet aan de bij of krachtens de wet aan waarborginstellingen gestelde eisen van onafhankelijkheid, deskundigheid en naar behoren functioneren. Het gaat erom dat de onderaannemer of dochter aan dezelfde kwalitatieve eisen voldoet als de waarborginstelling, zonder dat de onderaannemer of dochter de accreditatie hoeft te hebben waarover de waarborginstelling wel dient te beschikken. Het tweede lid voorziet in de mogelijkheid om nadere regels te stellen over degenen waaraan een waarborginstelling taken uitbestedt. Te denken valt aan extra eisen waaraan de desbetreffende rechtspersonen of natuurlijke personen moeten voldoen. Ook kunnen nadere regels gesteld worden over de verantwoordelijkheid van de waarborginstelling voor de uitvoering van haar taken en de zorg die zij moet betrachten om te bereiken dat die uitvoering voldoet aan de wettelijke voorschriften.

Artikel 14

Dit artikel is afgeleid van artikel 2 van de huidige wet. Het is iets anders geformuleerd zodat de bepaling ook bruikbaar is voor voorwerpen met een edelmetaalgehalte dat hoger is dan het hoogste gehalte waarop gewaarborgd kan worden.

Artikel 15

Dit artikel is nieuw ten opzichte van de huidige wet. Het is ontleend aan artikel 4.7 van bijlage II van het Verdrag en biedt een voorziening als het gehalte aan een bepaald edelmetaal niet in het hele voorwerp gelijk is.

Artikelen 16 en 17

Met de voorgestelde artikelen 16 en 17 is beoogd te voorzien in grondslagen voor het stellen van regels bij ministeriële regeling over samengestelde voorwerpen in alle relevante gevallen. In de praktijk is er immers een brede variëteit aan samengestelde voorwerpen. Daarbij heeft de grondslag van voorgesteld artikel 16 betrekking op voorwerpen die zijn samengesteld uit delen (onderdelen of bestanddelen) van verschillende edelmetalen en de grondslag van voorgesteld artikel 17 op voorwerpen die behalve uit delen van een of meer edelmetalen bestaan uit delen van andere stoffen. Uitgangspunt is in beide gevallen dat de (verschillende) edele metalen delen afzonderlijk worden gewaarborgd mits dat voorwerp voldoet aan een aantal randvoorwaarden (bijvoorbeeld een bepaalde minimale dikte van de gouden opperlaag). Van deze verplichting zijn eventuele palladium delen uitgezonderd omdat de verplichting tot waarborging niet geldt voor palladium. Uiteraard kunnen die delen op verzoek wel (afzonderlijk) gewaarborgd worden met het desbetreffende verdragsmerk. In de ministeriële regeling worden eveneens regels gesteld over het waarborgen van samengestelde edelmetalen voorwerpen die niet aan die randvoorwaarden voldoen. Bij ministeriële regeling kan ook worden geregeld in welke gevallen op voorwerpen die niet uit alleen uit (verschillende) edelmetalen delen maar ook uit niet edelmetalen delen bestaan andere aanduidingen worden aangebracht zoals het uit het Verdrag bekende 'METAL' (zie artikel 2.5.1 van bijlage I van het Verdrag).

Artikel 18

Door het voorgestelde artikel hoeft niet van elk voorwerp uit een homogene partij het gehalte aan edelmetaal te worden onderzocht. Indien de waarborginstelling de homogeniteit van het gehalte aan edelmetaal van de voorwerpen in een partij heeft getoetst en de partij homogeen is, mag zij op elk voorwerp uit die partij het betreffende gehaltemerk aanbrengen. Voor de toetsing van de homogeniteit van het gehalte van de partij wordt aangesloten bij het daarover bij of krachtens het Verdrag bepaalde (zie art 2.1 van Bijlage II en onderdeel 1 van Aanhangsel I).

Artikel 19

Dit artikel regelt in welke gevallen een waarborginstelling het uitvoeren van een gehalteproef zal weigeren. Het artikel bevat geen nieuwe gronden maar zet de in de artikelen 15, eerste lid, 16, eerste lid, 17, eerste lid, en 20, tweede lid, van de huidige wet voorkomende gronden overzichtelijk bij elkaar.

Artikel 20 tot en met 23

Deze bepalingen over de techniek van het waarborgen komen materieel overeen met bepalingen in de huidige wet. Voorgesteld artikel 20 waarin staat dat een waarborginstelling kan besluiten het insnijden van het voor de gehalteproef benodigde metaal te verrichten op het voorwerp zelf en niet op het verlengstuk, komt overeen met hetgeen in artikel 17, tweede lid, van de huidige wet is bepaald. Voorgesteld artikel 21, dat over het borderel gaat, komt overeen met artikel 16, tweede lid, van de huidige wet. En de voorgestelde artikelen 22 en 23 komen overeen met de huidige artikelen 21 en 18 van de Waarborgwet 1986. Opgemerkt wordt daarbij dat artikel 23 geldt voor nog niet voltooide, want nog uit afzonderlijke delen bestaande voorwerpen. Het gaat met andere woorden in dat artikel niet om voorwerpen waarvan het waarborgen beheerst wordt door hetgeen bepaald is bij of krachtens artikel 16.

Artikel 24

Voorgesteld artikel 24 is eveneens een technische bepaling. Het komt overeen met artikel 19 van de huidige wet. In het tweede lid is niet langer opgenomen dat 'de waarde van het fatsoen' wordt vergoed. Opgenomen is nu dat 'het maakloon' wordt vergoed. Dat begrip is duidelijker dan 'de waarde van het fatsoen'. Het gaat erom dat het maakloon van de aangeboden voorwerpen wordt vergoed, dus de kosten om het edelmetaal de gewenste vorm ('het fatsoen') te laten aannemen. Vergoed wordt alleen dat, niet de materiaalwaarde.

Artikel 25

Het voorgestelde artikel 25 van de Waarborgwet komt materieel overeen met het huidige artikel 20. Daarbij is het tweede lid van het huidige artikel 20 verplaatst naar voorgesteld artikel 19, onderdeel d, van de Waarborgwet (grond om het uitvoeren van een gehalteproef te weigeren). Het vierde lid van het huidige artikel 20 keert als zodanig niet terug. Daarin is nu geregeld dat het bepaalde in artikel 20, eerste tot en met derde lid, van de huidige wet niet van toepassing is als het gaat om opgevulde werken die voldoen aan de op grond van artikel 4, tweede lid, van de huidige wet door de Minister in de Waarborgregeling gestelde eisen over samengestelde werken. Dat is echter evident. In het artikel gaat het niet om voorwerpen waarvan - op het moment van aanbidding ter waarborging - *bekend* is dat ze zijn opgevuld en dus overeenkomstig de Waarborgregeling al dan niet gewaarborgd kunnen worden, maar

om voorwerpen waarvan, op het moment dat ze ter waarborging worden aangeboden, *niet* is aangegeven dat ze zijn opgevuld met een andere stof. Vandaar dat in het voorgestelde eerste lid is opgenomen dat het moet gaan om een ter waarborging aangeboden platina, gouden of zilveren voorwerp waarvan de waarborginstelling vermoedt dat het *in afwijking van het borderel* met een andere stof is opgevuld.

Artikel 26

Het voorgestelde artikel 26 is materieel gelijk aan artikel 14 van de huidige wet. Het gaat erom dat stukjes edelmetaal, gebruikt voor de gehalteproef, na de proef worden teruggegeven. Dat is alleen anders voor stukjes die zo gering zijn dat de waarde ervan verwaarloosbaar is. Gekozen is om deze ratio in het voorgestelde artikel tot uitdrukking te brengen en niet langer concreet te bepalen welke stukjes precies teruggegeven moeten worden. Concreet zal dit overigens naar verwachting niet leiden tot een wijziging van de huidige situatie waarin kornetten (dunne, opgerolde plaatjes edelmetaal) en snippelingen (snippers) door de waarborginstelling worden teruggegeven, maar vijsel en chloorzilver niet. De verplichting tot teruggave van vijsel en chloorzilver was reeds vervallen bij de wijziging van de Waarborgwet 1950 in de Waarborgwet 1986. Bij die wijziging is ook de verplichting vervallen tot teruggave van zogenaamde essaaibroodjes, waarvan in de praktijk de betekenis onbekend was. Zie Kamerstukken II 1985/86, 19 372, nr. 3, p. 14. Overigens kan het inzicht over wat zo gering is dat de waarde verwaarloosbaar is uiteraard wijzigen naar gelang de goud-, zilver- of platinaprijs wijzigt. De voorgestelde formulering van de bepaling maakt het mogelijk het teruggavebeleid daarop aan te passen.

Artikel 27

Dit artikel bepaalt dat een waarborginstelling palladium, platina, gouden en zilveren voorwerpen op verzoek van de aanbieder overeenkomstig de bepalingen van het voorgestelde derde hoofdstuk waarborgt met de gehaltemerken van het Verdrag (CCM-teken). Uit de begripsomschrijving van edelmetalen voorwerp in voorgesteld artikel 1 volgt dat het daarbij ook kan gaan om voorwerpen die gedeeltelijk uit palladium, platina, gouden of zilver bestaan. De bepaling komt overeen met artikel 23 van de huidige wet. Het voorgestelde derde lid bepaalt expliciet dat voor de toepassing van hoofdstuk 3 (Waarborging overeenkomstig het Verdrag) onder een gouden voorwerp ook een voorwerp wordt verstaan met een gehalte onder 585 duizendsten en boven of gelijk aan 375 duizendsten. Deze bepaling is nodig omdat het Verdrag een andere ondergrens voor gouden voorwerpen hanteert dan Nederland. Die ondergrens is volgens het Nederlandse waarborgsysteem 585 duizendsten en volgens het Verdrag 375 duizendsten.

Artikel 28

Dit artikel voorziet er in dat de gehalten waarop overeenkomstig het Verdrag gewaarborgd kan worden bij wet worden bepaald, net als ten aanzien van het Nederlandse waarborgsysteem het geval is (zie het huidige artikel 1 van de Waarborgwet 1986 en voorgesteld artikel 7). Er is geen reden waarom vastgehouden moet worden aan huidige systematiek om de verdragsgehalten bij amvb te bepalen. Om de gehalten goed te laten aansluiten op het Verdrag is ervoor gekozen om in het artikel direct te verwijzen naar de in het Verdrag genoemde gehalten.

Artikel 29

Dit artikel bepaalt dat de waarborging wordt verricht overeenkomstig de bij en krachtens het Verdrag bepaalde methoden en technieken en dat daarop een aantal artikelen van het Nederlandse waarborgsysteem van toepassing is (platina, gouden en zilveren voorwerpen) of van overeenkomstige toepassing is (palladium voorwerpen). De bepaling komt materieel overeen met het huidige artikel 25 van de Waarborgwet 1986 met dien verstande dat voorgesteld artikel 24 (artikel 19 van de Waarborgwet 1986) is toegevoegd aan van toepassing zijnde artikelen van het Nederlandse waarborgsysteem. De artikelen 16 en 17 zijn ten opzichte van de Waarborgwet 1986 niet extra opgenomen omdat het Verdrag zelf in een regeling over samengestelde werken voorziet (artikel 2.5, onderdeel 2.5.1, onder d, van bijlage I van het Verdrag en de artikelen 4.8 en 4.9 van bijlage II van het Verdrag). De bepaling dat artikel 3 niet van toepassing is (zie het huidige artikel 24, tweede lid, Waarborgwet 1986) hoeft niet terug te keren, omdat het huidige artikel 3 is opgenomen in de voorgestelde paragraaf 2.3 (voorgesteld artikel 7, tweede lid) en voorgesteld artikel 27 bepaalt dat de waarborging van platina, gouden en zilveren voorwerpen overeenkomstig het Verdrag plaatsvindt 'in afwijking van onder andere paragraaf 2.3'. Bepalingen van paragraaf 2.3 (en ook paragraaf 2.4) zijn dus alleen van (overeenkomstige) toepassing als dat in voorgesteld artikel 29, tweede lid, wordt geregeld. Artikel 7, tweede lid, maakt echter van de daar genoemde artikelen geen deel uit. Om dezelfde reden hoeft ook de toepasselijkheid van de in hoofdstuk 3 opgenomen artikelen 16 en 17 (vergelijkbaar met het artikel 4 van de huidige wet) niet te worden uitgezonderd. Dat een waarborginstelling voor haar verdragswerkzaamheden tarieven doorberekent (zie het huidige artikel 25b van de Waarborgwet 1986) volgt reeds uit de formulering van voorgesteld artikel 5 over de maximumtarieven. Dat artikel maakt geen deel uit van van de in artikel 27, eerste lid, opgenomen onderdelen in afwijking waarvan de verdragskeuring dient te geschieden, maar van paragraaf 2.2. In het eerste lid van artikel 5 staat dat kosten samenhangend met de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Waarborgwet worden doorberekend. Daartoe behoren ook de kosten samenhangend met de uitvoering van de verdragstaak, geregeld in voorgesteld hoofdstuk 3.

Artikel 30

Dit artikel komt materieel overeen met het huidige artikel 25a, eerste lid, onderdeel a, van de Waarborgwet 1986. Onderdeel b van dat artikellid keert niet terug in het wetsvoorstel omdat het kantooraanduidende merk op basis van dit wetsvoorstel vervalt en een verwijzing naar het daarvoor in de plaatsgekomen waarborginstellingsmerk van artikel 8, tweede lid, onder b, van dit wetsvoorstel niet nodig is omdat artikel 4.1 van bijlage II van het Verdrag al regelt dat het merk van de waarborginstelling moet worden aangebracht. Uit de genoemde verdragsbepaling volgt niet dat het verantwoordelijkheidsteken en een aanduiding van het gehalte in Arabische cijfers al aangebracht moeten *zijn* (zoals artikel 25a, tweede lid, van de Waarborgwet 1986 nu vereist), wel dat het verantwoordelijkheidsteken, het instellingsteken, het CCM-gehalteteken en het desbetreffende gehalteteken in Arabische cijfers aangebracht moeten worden. Anders dan in het Nederlandse waarborgsysteem (zie artikel 8, tweede lid, van dit wetsvoorstel), dient bij keuring overeenkomstig het Verdrag het instellingsteken dus verplicht te worden aangebracht.

Artikelen 31 tot en met 34

De in deze artikelen opgenomen verbodsbepalingen komen materieel overeen met de verbodsbepalingen die zijn opgenomen in de artikelen 29, 30, 34 en 35 van de Waarborgwet 1986. Op deze bepalingen is in onderdeel 2.6 van het algemeen deel van deze memorie al nader ingegaan. De verbodsbepalingen zijn ook van toepassing bij verkoop via internet. Alleen het tweede lid van voorgesteld artikel 33 is nieuw. Het regelt dat het niet alleen verboden is op platina, gouden en zilveren voorwerpen lijkende voorwerpen samen met *gewaarborgde* platina, gouden en zilveren voorwerpen onder de aandacht van het publiek te brengen, maar ook samen met voorwerpen die op grond van het bepaalde bij of krachtens de Waarborgwet *niet* behoeven te worden gewaarborgd maar wel edelmetalen voorwerpen zijn. De reden hiervoor is consumenten optimaal te beschermen tegen misleiding.

Artikel 35

Dit artikel regelt dat de verbodsbepalingen van hoofdstuk 4 niet van toepassing zijn op verdrags'goud' dat gewaarborgd is met het CCM-gehalteteken 375/1000 en dat naar Nederlandse maatstaven geen goud genoemd mag worden. Dit betekent dat met het 375/1000 verdragskeur voor goud gewaarborgde voorwerpen wel als gouden voorwerpen onder de aandacht van het publiek en in de handel mogen worden gebracht. Dat geldt niet alleen voor ondernemers (hoofdstuk 4) maar, door middel van artikel 36, eerste lid, ook voor pandhuizen en openbare verkopeningen (hoofdstuk 5).

Artikelen 36 en 37

Artikel 37 komt materieel overeen met artikel 46 van de huidige wet. De formulering is op een aantal plaatsen aangepast. Artikel 36 sluit aan bij de regeling van artikel 44 van de huidige wet maar is breder door de van overeenkomstige toepasselijkheid van alle (verbods)bepalingen van hoofdstuk 4 (voorgestelde artikelen 31, eerste lid, 32, 33, 34 en 35). Dit betekent dat door de verboden geraakte voorwerpen geen deel mogen uitmaken van een openbare verkoping (waaronder openbare verkopeningen via internet) of verkoping van verpande zaken en dat degene te wiens overstaan een openbare verkoping plaatsheeft (zie onderdelen a en b) respectievelijk het pandhuis (onderdeel c) de verplichting heeft ervoor te zorgen dat ze daar geen deel van uitmaken. In de regeling van de voorgestelde artikelen 36 en 37 keert het begrip 'beleenbank' niet terug. In plaats daarvan wordt het huidige begrip 'pandhuis' gebruikt (zie artikel 131 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek).

Artikel 38 tot en met 39

Zoals in het algemeen deel van deze memorie al is aangegeven wordt geen wijziging aangebracht in de constructie dat de Minister voor het toezicht op de naleving ambtenaren aanwijst als toezichthouders. Wel aangepast is de bepaling van de wettelijke voorschriften op de naleving waarvan toezicht gehouden dient te worden door de betreffende toezichthouders. Waar artikel 52 van de huidige wet nu aangeeft dat het gaat om 'het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet' regelt dit wetsvoorstel dat het gaat om 'het toezicht op de naleving van het bepaalde bij en krachtens de artikelen 2 en 42, eerste lid, hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5' (voorgesteld artikel 38, eerste lid, Waarborgwet). Het toezicht wordt met andere woorden beperkt tot het toezicht op de naleving *door ondernemers* (en door pandhuizen die een verkoping houden van verpande zaken en degenen te wiens overstaan een openbare verkoping plaatsheeft). Dat het toezicht daartoe beperkt zou zijn was van meet af aan reeds de bedoeling (vanaf de overheveling van de toezichtstaak van de waarborginstelling Waarborg Holland naar een door de Minister voor het toezicht aangewezen, afzonderlijke rechtspersoon, zie Kamerstukken 26 258) en is ook de praktijk, ook nu door de Minister aangewezen ambtenaren met het toezicht op de naleving zijn belast (zie Kamerstukken 34 217 (opheffing Verispect)). Het wetsvoorstel zorgt ervoor dat de wet met die bedoeling en praktijk in overeenstemming wordt gebracht.

Artikel 40

Dit artikel geeft voor het toezicht aangewezen ambtenaren de bevoegdheid om een last onder dwangsom op te leggen aan overtreders van het bij en krachtens de Waarborgwet bepaalde. Deze bestuursrechtelijke handhavingsbevoegdheid komt niet

in de plaats van de strafrechtelijke handhaving maar is daar een aanvulling op. Afdeling 5.3.2 van de Awb is van toepassing op het gebruik van deze bevoegdheid door de aangewezen ambtenaren.

Artikel 41 en 42

Deze artikelen regelen zaken op informatiegebied. Ze zijn materieel gelijk aan de betreffende artikelen van de huidige wet (artikelen 37, 58a en 60 Waarborgwet 1986). Alleen artikel 59 van de huidige wet keert niet terug. Dit artikel verplicht een waarborginstelling thans tot het kosteloos geven van inlichtingen aan een ieder over de betekenis van het CCM-teken, het kantoorteken, het meesterteken, het invoerteken en rijksstempelmerken van ongewaarborgd gehalte. Het voert te ver dat een waarborginstelling in alle voorkomende gevallen hierover kosteloos mondelinge dan wel schriftelijke inlichtingen zou moeten verschaffen. Veel informatie is bovendien te vinden in boeken en op internet of in het register van verantwoordelijkheidstekens. De verplichting verhoudt zich bovendien niet goed tot het voorschrift (artikel 60, derde lid, huidige wet en voorgesteld artikel 42, tweede lid, Waarborgwet) dat het document met afbeeldingen van en toelichting op de geldende gehaltemerken desgevraagd door een waarborginstelling tegen kostprijs wordt verstrekt. Gelet hierop keert de betreffende bepaling niet terug in het wetsvoorstel en wordt het, afgezien van de bepaling over het verstrekken van genoemd gehaltemerken-document en de bepaling over de kosteloze toegankelijkheid van het register van verantwoordelijkheidstekens, aan een waarborginstelling overgelaten op welke wijze zij voorlichting geeft over (oude dan wel actuele) merken en in welke gevallen zij daarbij kosten in rekening brengt. De verplichting dat een waarborginstelling aan een toezichthouder desgevraagd alle informatie verschaft die hij nodig heeft voor de uitoefening van zijn toezichtstaak (voorgesteld artikel 41), is strikt genomen niet nodig. Een dergelijke verplichting vloeit immers voor een waarborginstelling ook reeds voort uit het tot 'een ieder' gerichte artikel 5:20 van de Awb (in combinatie met de artikelen 5:16 en 5:17 van die wet). Omdat het toezicht op de naleving echter gericht is op de naleving door ondernemers, pandhuizen en degenen belast met een openbare verkoping, is de bepaling voor de duidelijkheid toch opgenomen. Ook de huidige Waarborgwet 1986 voorziet in een dergelijke bepaling (artikel 58a).

De verplichting dat een ondernemer op een voor het publiek zichtbare plaats een dergelijk gehaltemerken-document aanwezig heeft (voorgesteld artikel 42, eerste lid, Waarborgwet), geldt uiteraard ook bij verkoop via internet. Voorgesteld artikel 42 vereist niet langer dat waarborginstellingen het document publiceren in de Staatscourant. De gehaltemerken worden immers ook al bekendgemaakt in de Staatscourant nadat ze bij ministeriële regeling zijn vastgesteld of in het Tractatenblad (verdragsmerken). Of de waarborginstellingen het gehaltemerken-document ieder voor zich maken of samen is aan hen. Een ondernemer moet een document met afbeeldingen van en een toelichting op de geldende gehaltemerken zichtbaar aanwezig

hebben voor het publiek. De ondernemer kan daarvoor gebruikmaken van het betreffende document van (een van) de waarborginstelling(en), dat hij tegen kostprijs kan verkrijgen maar hij kan ook zelf een dergelijk document maken en dat gebruiken. Ook anderen dan ondernemers (bijvoorbeeld consumenten) kunnen tegen kostprijs het betreffende document bij een waarborginstelling opvragen. Door de van overeenkomstige toepassingverklaring van voorgesteld artikel 5 wordt geregeld dat het kostprijstarief meeloopt in de maximumtarieven-systematiek.

Artikel 43 tot en met 46

Deze artikelen betreffen voorgestelde wijzigingen van andere wetten. De in de artikelen 43 en 46 voorgestelde wijzigingen betreffen voornamelijk aanpassingen die voortvloeien uit technische wijzigingen waarin dit wetsvoorstel voorziet. Daarbij zij wat artikel 46 (wijziging Wetboek van Strafrecht) betreft nog opgemerkt dat de term 'wettelijke merken of tekens' in de voorgestelde tekst van artikel 217 van het Wetboek van Strafrecht telkens strekt ter vervanging van de thans in dat artikel genoemde rijksmerken of specifiek genoemde merken en tekens en niet alleen betrekking heeft op actuele wettelijke merken maar ook voorheen geldende merken en tekens omvat. Met de zinsnede 'echte stempels of andere apparatuur' (artikel 217, onderdeel 2°) wordt geborgd dat ook apparatuur voor lasergravering of andere apparatuur waarmee op toegestane wijze een merk mag worden aangebracht (zie voorgesteld artikel 12) onder de reikwijdte van artikel 217 valt.

Artikel 44 (wijziging Awb), eerste lid, regelt dat dat tegen een besluit omtrent schorsing van de aanwijzing van een rechtspersoon als waarborginstelling of tegen besluiten tot verlenging of opheffing van die schorsing geen beroep openstaat. De mogelijkheid om beroep in te stellen tegen besluiten omtrent schorsing (en daartegen dus ook bezwaar te maken) ligt niet voor de hand bij een maatregel die per definitie tijdelijk is en de opmaat vormt voor een meer structurele situatie in de vorm van herleving van de werking van de aanwijzing dan wel intrekking van de aanwijzing. Tegen intrekking van de aanwijzing staat wel beroep (en dus ook bezwaar) open. In het geval van herleving van de werking van een aanwijzing (door opheffing van de schorsing dan wel door het verstrijken van de schorsingstermijn), heeft een derde-belanghebbende geen mogelijkheid om tegen die herleving in beroep te gaan. Met betrekking tot het tweede en derde lid van voorgesteld artikel 44 (wijziging Awb) zij opgemerkt dat, net als onder de huidige Waarborgwet 1986, tegen besluiten op grond van het bepaalde bij of krachtens de Waarborgwet beroep openstaat op het College van Beroep voor het bedrijfsleven in eerste en enige aanleg. Voor de in dit wetsvoorstel opgenomen bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom wordt echter beroep in twee instanties voorgesteld (beroep bij Rechtbank Rotterdam en hoger beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven). Hiervoor is uit een oogpunt van rechtsbescherming gekozen omdat het bij een last onder dwangsom om

een bestuurlijke sanctie gaat, zij het geen bestraffende sanctie als de bestuurlijke boete.

Met betrekking tot artikel 45 (wijziging Wet op de economische delicten) wordt opgemerkt dat daar voorgesteld wordt in artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten dezelfde artikelen van de Waarborgwet te noemen als in de voorgestelde artikelen 38, eerste lid, van de Waarborgwet (artikelen van de Waarborgwet op de naleving waarvan de toezichthouders dienen toe te zien) en artikel 40 (artikelen van de Waarborgwet die door middel van een last onder dwangsom kunnen worden gehandhaafd), zodat de reikwijdtes van het nalevingstoezicht, de bevoegdheid tot het opleggen van een last onder dwangsom en de strafrechtelijke handhaving steeds gelijk zijn. Dit betekent dat de artikelen 7a en 58a (in het wetsvoorstel vervallen onderscheidenlijk overeenkomend met artikel 41) niet in de opsomming terugkeren. Die artikelen richtten zich ook niet tot ondernemers maar tot de waarborginstellingen.

III. TRANSPONERINGSTABEL

In de tabel hieronder is weergegeven op welke bepalingen van de huidige Waarborgwet 1986 de artikelen van het wetsvoorstel teruggaan (tabel A) en – vice versa - waar de bepalingen van de huidige Waarborgwet 1986 hun beslag hebben gekregen in het wetsvoorstel (tabel B). Reeds vervallen artikelen van de Waarborgwet 1986 zijn in tabel B niet opgenomen in de oplopende nummering van de artikelen van de huidige wet in de linkerkolom.

A		B	
Artikel wetsvoorstel Waarborgwet	Artikel Waarborgwet 1986	Artikel Waarborgwet 1986	Artikel wetsvoorstel Waarborgwet
1	7, lid 5, 22, 26 en 30, lid 4	1	7
2	5, 6 en 15 lid 1, zin 2	2	14
3	5a en 5b	3	7
4 (muv lid 3)	7 en 8	4	16 en 17
5	7c	5	2
6	7d	5a	3
7	1, 3, 9 en 10	5b	3
8	9 en 10	6	2
9	12, 13, 47-47c	7	1 en 4
10	nieuw	7a	keert niet terug
11	11	7b	keert niet terug
12	nieuw	7c	5
13	nieuw	7d	6
14	2	7e	keert niet terug
15	nieuw	8	4
16	4, lid 1	9	7, lid 3, en 8, lid 3
17	4, lid 2	10	7 en 8
18	nieuw	11	11
19	15, lid 1, 16, lid 1, 17, lid 1, en 20, lid 2	12	9
20	17, lid 2	13	9
21	16, lid 2	14	26
22	21	15	2, lid 4,, 19, onder a
23	18	16	19, onder b, en 21
		17	19, onder c, en 20

24	19
25	20, leden 1 en 2
26	14
27	23
28	24, lid 1
29	25
30	25a, leden 1 en 2
31	30
32	31
33, lid 1	35
33, lid 2	nieuw
34	36
35	nieuw
36	44
37	46
38, leden 1 en 2	52
38, lid 3	nieuw
39	54
40	nieuw
41	58a
42	60 en 37
43	niet van toepassing
44	niet van toepassing
45	niet van toepassing
46	niet van toepassing
47	66
48	67
49	68
50	69

18	23
19	24
20	19, onder d, en 25
21	22
22	1
23	27
24	28, 27, lid 1, en 29, lid 2
25	29
25a	30, 27 lid 1, en 29, lid 2
25b	5, 27 lid 1, en 29, lid 2
26	1
30	31
31	32
35	33
36	34
37	43 lid 1
39	keert niet terug
44	36
46	37
47	9
47a	9
47b	9
47c	9
52	38, leden 1 en 2
54	39
58a	41
59	keert niet terug
60, leden 1 en 3	42, lid 2
60, lid 2	keert niet terug
66	47
67	48
68	49
69	50

De Minister van Economische Zaken,